

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 112

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Ιωαννίνων
Αριθμός Δελτίου
9

Κωδικός 2217

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΜΑΣ

Μερικές από τις «μικρές ειδήσεις» και διάφορα «σχόλια» που γράφονται στον τοπικό Τύπο των Ιωαννίνων, δεν γίνονται ίσως γνωστά στους συμπατριώτες μας, αν και μπορεί να αναφέρονται στο Πωγώνι. Ο Περιφερειάρχης μας κ. Δημ. Πανοζάχος έχει παρουσιάσει ένα θετικό έργο στην Περιφέρεια Ηπείρου. Για την επαρχία μας όμως δεν υπάρχει κάποια απόφαση ή έργο που να προωθεί την ανάπτυξη της όπως συχνά αναφέρεται για άλλες περιοχές, αν και η διακήρυξη της κυβέρνησης για τις ξεχασμένες και απόμακρες περιοχές ισχύει ακόμη. Είναι γνωστή η κίνηση των Παρακαλάμιων και Πωγωνησιακών ΟΤΑ για τη σύνταξη κάποιας μελέτης για την ανάπτυξη του παραμεθόριου χώρου. Σε αυτή την προσπάθεια θρέθηκε κατ'αρχήν ...απέναντι ο Περιφερειάρχης με μία δήλωση που αργότερα ανασκεύασε... τηλεοπτικά, μιλώντας για μια γενική... θεώρηση της ανάπτυξης όλων των περιφερειών. Στο βάθος φαίνεται μία εκ των προτέρων αρνητική θέση της Περιφέρειας στην πρόταση αυτή για τα παραμεθόρια μας. Παράλληλα δεν υπάρχει καμία άλλη πρόταση από την

Περιφέρεια για ένταξη του Πωγωνίου σε κάποια ειδικά προγράμματα για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό, τα αρχαιολογικά, τη λαϊκή μας παράδοση που συχνά ανακοινώνονται. Οι ορεινοί μας όγκοι βρίσκονται έξω από το δρυμό της Πίνδου που τόσο προωθείται τελευταία, και προβλέπει την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, των μνημείων και των οικισμών. Το Πωγώνι βρίσκεται σε μία μορφή αποκλεισμού από την προοπτική ανάπτυξης η οποία δρομολογείται από την Περιφέρεια. Αν υπάρχει κάποια άλλη άποψη, να τη δημοσιεύσουμε ευχαρίστως. Όπως ευχαρίστως θα δημοσιεύσουμε και οποιαδήποτε άποψη για την ανάπτυξη της επαρχίας μας. Και θα χαίρετιζαμε οπωσδήποτε σαν γεγονός μία επίσκεψη του Περιφερειάρχη στο Πωγώνι, που δεν έγινε μέχρι σήμερα, για να γνωρίσει επί τόπου την απαξίωση και την εγκατάλειψη της περιοχής μας. Έχουμε γράψει πολλές φορές για την περιθωριοποίηση της επαρχίας μας, και για τις πολλές περιπτώσεις αποτυχημένων προσπαθειών, αλλά και για την ευθύνη των Πωγωνήσιων. Κ.Χ.Κ.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ-ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ - ΔΡΥΜΑΔΩΝ

♦ Όπως γράψαμε και σε προηγούμενο φύλλο μας η κατασκευή του έργου βελτίωση-σφαλτόστρωση του δρόμου Χάνι Δελβινάκι-Πωγωνιανή-Δρυμάδες ανατέθηκε σε εργολάβο του οποίου έλαβαν την ευθύνη και οργάνωσαν εργοτάξιο στην περιοχή της «Θεοτόκου» Πωγωνιανής και σημάδεψαν τη ζώνη εκτελέσεως των εργασιών. Φαίνεται όμως ότι οι μπουλντόζες του έφθασαν ως επιδρομείς κατά των ιδιοκτησιών και ότι πάρει σβάρα το μαχαίρι του μηχανήματος. Δεν είναι γνωστό ποιοι ιδιοκτήτες έλαβαν γνώση επί τόπου της ζημιάς που υφίστανται ή, επί το ηπιότερο, ποια είναι η συνεισφορά τους στο σημαντικό αυτό έργο για την περιοχή. Δεν είναι γνωστό ακόμη ποια είναι η ανάμιξη - κι αν είναι νόμιμη - της τοπικής εξουσίας στην κατασκευή του έργου και ποιος ευθύνεται για τις ζημιές και καταστροφές που έγιναν από την «επίθεση» της μπουλντόζας στις ιδιοκτησίες. Πράξεις απαλλοτρίωσης δεν έγιναν. Το δικαίωμα όμως επί των ιδιοκτησιών είναι αδιαμφισβήτητο και αυτό έπρεπε να το γνωρίζουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην εκτέλεση του έργου. Τα γράφουμε αυτά επειδή έχουμε μία τουλάχιστον περίπτωση περιφρόνησης και παραβίασης των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων με προκλητικότητα και απαράδεκτη συμπεριφορά ανθρώπων του κατασκευαστή, και την έλλειψη σεβασμού για τις ιδιοκτησίες των κτηματιών της περιοχής. Θα είναι δυσάρεστο να προκύψουν τέτοια προβλήματα στην εκτέλεση του έργου. Ενός έργου για το οποίο είναι γνωστά τα σημειώματα, τα σχόλια και οι αγώνες που έδωσε η εφημερίδα μας.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΜΕ 18 ΧΡΟΝΙΑ

♦ Με το φύλλο αυτό, η έκδοσή μας, μαζί με τη «ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» που προήχθη, συμπλήρωσε τα 18 της χρόνια και από το επόμενο μπαίνει στο 19ο έτος. Όταν ξεκινήσαμε, αυτό φαινόταν όνειρο και ακατόρθωτο. Με τη συμπαράσταση και βοήθεια συμπατριωτών και φίλων ξεπεράσαμε τις όποιες αυτόνομες δυσκολίες αντιμετώπιζε η έκδοση. Σε αυτό το διάστημα, με τη βοήθεια συνεργατών και ερευνητών, καταγράφηκαν στην εφημερίδα μας εκτός από το Χρονικό του Πωγωνίου στη σύγχρονη εποχή, να διασώσουμε πολλά στοιχεία και πληροφορίες χρήσιμες για την ιστορία, λαογραφία, ηθογραφία και γενικά την πολιτιστική και ιστορική μας παράδοση. Για όλα αυτά αισθανόμαστε μία ικανοποίηση, και την υποχρέωση να ευχαριστήσουμε θερμά όλους όσοι συνέβαλαν σε αυτό το αποτέλεσμα. Παράλληλα η εκδοτική μας δουλειά στην σειρά «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη» με τις 20 περίπου εκδόσεις βιβλίων και εντύπων αποτελεί μία προσφορά και συμβολή στην Πωγωνήσια βιβλιογραφία για την οποία αισθανόμαστε ιδιαίτερα ικανοποιημένοι.

Συνεχίζοντας για 19ο χρόνο την έκδοσή μας, διαβεβαιώνουμε τους αναγνώστες, συμπατριώτες και φίλους ότι θα συνεχίσουμε αυτή την πορεία, συν Θεώ, και όσο μας επιτρέπουν οι δυνάμεις μας.

Ευχαριστώ όλους
Κων. Χρ. Κωστούλας

Ξημέρωνε 25 του Δεκέμβρη και η καμπάνα του Αη 'Θανάση ακούστηκε να χτυπάει χαρμόσυνα.

Ετοιμάστηκα βιαστικά και ξεκίνησα για την Εκκλησία. Τα γύρω βουνά χιονισμένα και οι νιφάδες που πέφταν έμοιαζαν να χορεύουν γύρω από τα φώτα του δρόμου.

Τα σκυλιά γαβγίζανε στην άκρη του κάμπου και από τη Ράχη του Ρούκα ακούγονταν η φωνή ενός τσακαλιού.

Πλησιάζοντας την Εκκλησία άκουσα πολυμελή Βυζαντινή χορωδία να ψέλνει τα τροπάρια της Γέννησης του Χριστού.

Ανοίγοντας την πόρτα της Εκκλησίας και πριν αντικρύσω το εκκλησίασμα, που αποτελείτο από 8 άτομα όλο-όλο, αναγνώρισα τη φωνή του Αρχιεπισκόπου να ψέλνει:

«Η Γέννησίς σου Χριστέ ο Θεός ημών...», και μαζί του να ψέλνουν

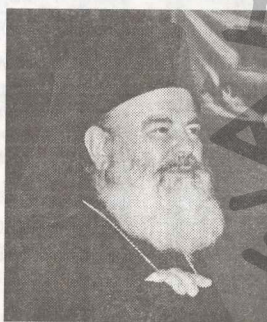
ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η Χριστουγεννιάτικη Λειτουργία στον Πωγωνίσκο με τον Αρχιεπίσκοπο

και οι λιγοστοί κάτοικοι του χωριού.

Τα καντήλια ήταν όλα αναμμένα. Τα φώτα των κεριών τρεμοπαίζαν, και από ένα ραδιόφωνο που ήταν μπροστά στην Ωραία Πύλη ακουγόταν η Θεία Λειτουργία...

Θανάσης Θεοδώρου

♦ Το μικρό αυτό χρονικό που μας έστειλε ο αγαπητός φίλος και

συμπατριώτης Θανάσης Θεοδώρου, μας μεταφέρει μία εικόνα και πολλά μηνύματα από τα χωριά μας. Μας πληγώνει το περιγραφόμενο γεγονός, αλλά επικαιροποιημένο έχει μέσα του τα όπέρματα της ελπίδας αλλά και της πίστης που έχουν οι λίγοι συμπατριώτες μας που βρίσκονται εκεί τέτοιες μέρες και τέτοιες στιγμές με διατηρημένη και

ισχυρή την παράδοση. Κατανυκτική και συγκινητική η ατμόσφαιρα μέσα στην Εκκλησία του Πωγωνίσκου. Μας μετέφερε και μας εκεί νοερά και ετεροχρονισμένα, αλλά μας γέμισε την ψυχή με αγαλλίαση και ευφροσύνη. Και σε πολλούς Πωγωνήσιους θα δημιουργήσει ανάλογα συναισθήματα. Ίσως του χρόνου και σε άλλα χωριά που δεν λειτουργούνται τέτοια μέρα, οι λίγοι κάτοικοι να βρουν την καταφυγή στη λύση του Πωγωνίσκου για να γιορτάσουν έτσι τα Χριστούγεννα. Αυτή η καταγραφή του μικρού Χρονικού του Πωγωνίσκου έχει για τούτο την σημασία του και την ιστορική του συμβολή στην πορεία εγκατάλειψης των χωριών μας.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ

♦ Οι Παύλος Χιτάι και Ηλίας Που-
λέση απόφοιτοι του Λυκείου και Γυ-
μνασίου Πωγωνιανής αντίστοιχα,
έλαβαν χρηματικό ποσό που είχε κα-
ταθέσει στον Φιλεκπαιδευτικό Λαο-
γραφικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Πω-
γωνιανής η αείμνηστη Σοφία Κυρού-
ση-Παπαγιαννοπούλου. Με τη βούλη-
ση της Σοφίας για το σκοπό αυτό ο
Σύλλογος διαθέτει κάθε χρόνο τους
τόκους στους αποφοίτους Γυμνασίου
και Λυκείου Πωγωνιανής αριστούχους
ή έχοντες την καλύτερη βαθμολογία.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη του Νικόλαου Ζωϊδή κα-
τατέθηκαν αντί στεφάνου ποσά
υπέρ της Εκκλησίας του Παλαιο-
πύργου από τα παιδιά του Βασιλι-
κή και Γιάννη, τα εγγόνια του, τον
Δήμαρχο κ. Αθαν. Νίτα, τις οικο-
γένειες Κων. Ζωϊδή, Παναγ. Ζωϊ-
δη, Μενέλαου Νικόπουλου, Χρυ-
σάνθη Ιτζού, Σοφία Ιντζού και
Σπυρ. Γκουτσουμπή. Η οικογέ-
νεια ευχαριστεί.

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Εφυγε από τη ζωή η αιωνόβια Ψη-
λοκαστρίτισσα Αγγελική Σταύ-
ρου Δάσκαλου σε ηλικία 100
ετών. Η Αδελφότητα Ψηλοκά-
στρου εκφράζει τα ειλικρινή
συλλυπητήρια προς την οικογέ-
νεια της.

Για το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
Μπιλλης Β. Αθανάσιος

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙΤΑΙ

αγρόκτημα θερινής βοσκής
1500 στρεμμάτων στη Νε-
μέρτσικα, στην τοπωνυμία
"Βρόσυνα" (Κόκκινου) με
πηγές εντός.

• Πληροφορίες τηλέφωνα:
6976616487 και
6977012412, 4 - 9 μ.μ

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέστη 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΦΕΤΟΣ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΣΤΟ ΔΟΛΟ

Τα λόγια είναι περιττά όταν τις τέσσερις χαρούμενες φωλύδες τις
παίρνει ο δυνατός παγερός αέρας και τις κάνει αντίλαλο συναισθημά-
των και αναμνήσεων τέτοιων περασμένων ημερών, που επισκιάζονται
από την τωρινή ερήμωση του χωριού.

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

♦ Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο
της ΕΝΩΣΗΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΩΤΩΝ
που εκλέχθηκε μετά από αρχαι-
στές συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Μάγκος Μιχάλης
Αντιπρόεδρος: Τσιάβος Χάρης
Γραμματέας: Μηλιώνης Πανα-
γιώτης

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Από αναγνώστη μας Πωγωνήσιο, ζη-
τείται προς αγορά Πωγωνήσια φορε-
σιά σε σύνολο ή σε επί μέρους κομ-
μάτια. Όσοι ή όσες διαθέτουν μπο-
ρούν να το γνωρίσουν στην εφημερί-
δα μας τηλέφωνο 26510-70485.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Παλαι-
οπύργου ευχαριστεί τον Αχιλ-
λέα και τη Χρυσάνθη Εξάρχου
για τη συνεισφορά τους στη μνή-
μη του Εμμ. Βαλαβάνη

ΘΑΝΑΤΟΙ

- ♦ Απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύ-
τηκε στον Παλαιόπυργο ο Νικό-
λαος Ζωϊδής ετών 99.
- ♦ Απεβίωσε στην Αθήνα ο Ελευθέ-
ριος Κουβαράς από το Δολό
- ♦ Απεβίωσε στην Αθήνα ο Φώτης
Γιαννέτας από το Βασιλικό.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ 2657-0-	
ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης	
Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νης	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάβδανης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλλου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου»
Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλλου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωρίμα με την Πωγωνιανή»
Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά»
Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδίου που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Έρευνα-Στατιστικά-Βιβλιο-
γραφία-Τοπωνύμια κ.α.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σέλιδο μεγάλο σχήματος 20x28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω»
Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προ-
λήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Έρευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτο-
γραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα παδί του '40 θυμάται»
Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμύσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησεογράφοι του Γένους»
Μια καταγραφή ενθυμύσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερότης) Πωγωνί-
ου»
Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βοζιάρης: «Ενα άλλο παδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρης: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανίσι»
15. Ενθυμώσεις του Μάνου Μάρη
Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τα Χριστουγεννιάτικα κά-
λαντα είπαν στον Πρόεδρο
της Δημοκρατίας κ. Κάρολο
Παπούλια μία ομάδα παιδιών
από το Κέντρο Παιδικής Μέρι-
μνας Πωγωνιανής, μεταφέρο-
ντας και τις ευχές των κατοί-
κων του χωριού..

ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ

Από τις καταρρακτώδεις βροχές
των τελευταίων ημερών του Δεκεμ-
βρίου προκλήθηκαν κατολισθήσεις
στο δρόμο της Καστανιανής με απο-
τέλεσμα να εξυπηρετούνται οι κάτοι-
κοι από τον δρόμο προς Στρατίνισα
-Χάνι Δελβινάκι. Συνεργεία αποκα-
τέστησαν τη βατότητα.

ΚΑΛΗ Η ΧΛΙΑΡΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΛΛΑ... ΜΙΣΗ!

Διαμαρτυρήθηκε ο Δήμος και
το Δημοτικό Συμβούλιο Δελβινάκι-
ου για την απομακρυνση μίας οιά-
δας στρατιωτών που υποστήριζε δι-
οικητικά τα στρατιωτικά φυλάκια
της επαρχίας μας. Στην διαμαρτυ-
ρία τονίζεται ο «εθνικός και κοινω-
νικός ρόλος» του στρατού «με την
υπαρξη και λειτουργία του στρατο-
πέδου και των φυλακίων προκαλυ-
ψης». Προξενεί όμως κατάπληξη η
εν συνεχεία αναφορά ότι «η λει-
τουργία του στρατοπέδου δίνει και
μία οικονομική «ανάσα» στην πε-
ριοχή που τόσο έχει ανάγκη! Αν
έτσι έχουν τα πράγματα για τους
στρατιώτες - φυλάκες των συνό-
ρων, σαν ...οικονομική αναπνοή»
της επαρχίας μας, τότε γιατί ο Δή-
μος αφήνει ...μισή τη διαμαρτυρία;
Είναι γνωστό ότι η επαρχία μας εί-
ναι χρεωμένη με περισσότερους
από εκατό (150) συνόριο-ΦΥΛΑ-
ΚΕΣ, οι οποίοι ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΔΕΝ
ΜΕΝΟΥΝ στα χωριά που επίσης
«τόσο έχουν ανάγκη για οικονομι-
κή ανάσα» αλλά συχνά εκτελούν
την υπηρεσία τους πολύ πέραν των
ορίων του Πωγωνίου και κάποτε σε
απόσταση στο εσωτερικό πλέον
των εκατό χιλιομέτρων. Στο σημείο
αυτό η διαμαρτυρία μένει μισή, κο-
λοβή και ανυποστήρικτη.

ΟΙ ΕΦΕΔΡΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΕΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Ανήμερα της γιορτής των
Χριστουγέννων, κλιμάκιο εφέ-
δρων αξιωματικών επισκέφτη-
κε με ιδιωτικά αυτοκίνητα το
φυλάκιο Δρυμάδων και προσέ-
φερε στους ακρίτες στρατιώ-
τες προσωπικά δώρα, τρόφιμα
και γλυκίσματα. Επίσης επισκέ-

ΕΝΔΕΚΑ ΝΕΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ - ΚΑΜΙΑ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ!

♦ Έντεκα νέες επενδύσεις εντάχθηκαν στην Ήπειρο, στα
κίνητρα του Αναπτυξιακού Νόμου όπως αποφάσισε η Γνωμο-
δοτική Επιτροπή της Περιφέρειας Ηπείρου. Ανάμεσα σε αυτές
δεν διαβάσαμε μία για την επαρχία μας! Φθάνει αυτό.

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟ «ΘΗΣΕΑ»

Από την Περιφέρεια ΗΠΕΙΡΟΥ
ανακοινώθηκε και άλλος πίνακας
ενισχύσεως των ΟΤΑ από το πρό-
γραμμα «ΘΗΣΕΑΣ». Με προηγού-
μενη κατανομή είχε μοιραστεί το
45% των πιστώσεων. Με την νέα
απόφαση κατανέμεται νέο τμήμα το
35% το οποίο πρέπει να διατεθεί
στη σύνταξη μελετών για έργα που
πρόκειται να ενταχθούν στο ίδιο
πρόγραμμα ή σε άλλα ακόμη και
στο Δ' Κ.Π.Σ., σε έργα ύδρευσης
και αποχέτευσης σε παρεμβάσεις
πολιτιστικού χαρακτήρα και σε κοι-
νωνικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης
των πολιτών.
Μετά και την κατανομή του 35%
οι ενισχύσεις για τους ΟΤΑ της πε-
ριοχής Πωγωνίου διαμορφώνονται
ως εξής σε ευρώ:

Δήμος Ανω Πωγωνίου: (45%)=	1.481.272,37	(35%)=	1.147.067,06	Σύνολο	=2.628.339,43
Κοιν. Δελβινάκιου: (45%)=	1.894.962,88	(35%)=	1.467.420,54	Σύνολο	=3.362.383,42
Κοιν. Λάβδανης: (45%)	=390.015,84	(35%)	= 302.020,30	Σύνολο	= 692.036,14
Κοιν. Πωγωνιανής: (45%)	=678.695,35	(35%)	=525.567,81	Σύνολο	=1.204.263,16

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΛΑΒΔΑΝΗΣ

Η Κοινότητα Λάβδανης με έγγραφό της προς την Ομοσπονδία, που κοι-
νοποιεί και στην εφημερίδα μας, δίνει στοιχεία του προγράμματος έργων
στα όρια της

1. Εχει ολοκληρωθεί η ασφαλτόστρωση όλου του επαρχιακού δικτύου
και δημοπρατήθηκε το τελευταίο κομμάτι 5 χιλμ προς Μονή Μακρυαλέξη
προύπολογ. 900.000,00 Ευρώ.
2. Δημοπρατήθηκε (19-12-2005) η αποκατάσταση περιβάλλοντα χώρο
οικισμού Κάτω Λάβδανης προϋπ. 180.000,00 Ευρώ.
3. Ύδρευση Κοινότητας δημοπρατήθηκε (24-10-2005) προϋπ. 400.000,00
ευρώ
4. Οικοκυρική Σχολή Λάβδανης (Β' φάση) δημοπρατήθηκε 24-10-2005
προϋπ. 100.000,00 Ευρώ.
5. Εσωτερική οδοποιία Ψηλοκάστρου και Κ. Λάβδανης δημοπρατήθηκε
14-11-2005 προϋπ. 400.000,00 Ευρώ.
6. Αποπεράτωση αναπλάσεων Κοινότητας Λάβδανης δημοπρατήθηκε
στις 21-11-2005 προϋπ. 300.000,00 Ευρώ.
7. Ολοκληρώθηκε η ομβροδέξαμενη στη θέση «Μακρυχώραφα» και ο
δρόμος προϋπ. 34.000,00 Ευρώ

Έργα σε εξέλιξη

1. Κτίριο πολλαπλών χρήσεων 400 τ.μ. που θα λειτουργήσει ως ξενοίκιο
14 κλινών, με σάλα υποδοχής και καταστήματος στην Κ. Λάβδανη προϋπ.
570.000,00 ευρώ,
2. Γεώτρηση στο Βρίστοβο και σε άλλα τμήματα προϋπ. 34.000,00 ευρώ
3. Αναπαλάωση και συντήρηση Αγίου Νικολάου Κ. Λάβδανης προϋπ.
50.000,00 ευρώ.

Μελέτες

1. Αποκατάσταση πηγών στη θέση «Κατσονιά» και συντήρηση καμπα-
ριού Αγίου Νικολάου Ψηλοκάστρου προϋπ. 30.000,00 ευρώ.
2. Σειρά φραγμάτων στην Κ. Λάβδανη προϋπ. 50.000,00 ευρώ.

Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ»
Η Κοινότητα έχει καταθέσει μελέτες στην Περιφέρεια στα πλαίσια του
ανωτέρω προγράμματος, που περιλαμβάνουν την «αποκατάσταση ανε-
ξέλεγκτων χωματερών», την «προμήθεια απορριμματοφόρου» και την
«προμήθεια αλατιέρας και λεπίδας αποχιονισμού». Αναμένεται η έγκριση
για δημοπράτηση. Προϋπ. 194.000,00 ευρώ.

ΘΑ ΠΕΣΟΥΝ ΠΡΟΣΤΙΜΑ;

Από την καθυστέρηση της χωροθέ-
τησης και λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α.,
αλλά και από την μη εξυγίανση και
βελτίωση των χωματερών επικρέμαται
ο κίνδυνος να επιβληθούν από την Ευ-
ρωπαϊκή Ένωση πρόστιμα που τελικά
θα μετακυλιστούν στους κατοίκους. Η
επαρχία μας εμφανίζεται στους σχετι-
κούς πίνακες με τις χειρότερες χωμα-
τερές όπου τώρα αποθετώνται τα
σκουπίδια που παράγονται στα χωριά
μας. Έτσι αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο
να πέσουν πρόστιμα. Πέραν όμως αυ-
τού του τυπικού που παράγονται στα
μας, γεννάται τόσο θέμα υγείας όσο
και θέμα σεβασμού του περιβάλλον-
τος και ιδιαίτερα θέμα βεβαρημένης
πολιτιστικής εικόνας του Πωγωνίου.
Θέλουμε ανάπτυξη και προσέλκυση
επισκεπτών, για να γνωρίσουν το πε-
ριβάλλον μας και τον πολιτισμό μας.
Δεν έρχονται για να αντικρίσουν τα
σκουπίδια μας..

ΧΑΣΑΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ!

Τις μέρες που προηγήθηκαν
των εορτών και εν όψει του κύ-
ματος εξόδου και εκδρομών σε
όλη την επαρχιακή Ελλάδα, κα-
τακλιυστήκαμε από προβολές
που διαφημιζαν τα τουριστικά
«προσόντα» ξενοίων, τοπιών,
πολιτισμού, περιβάλλοντος και
υπηρεσιών, για να προσελκύ-
σουν επισκέπτες και να «μοιρα-
στούν» το κομμάτι της τουριστι-
κής πίτας. Και θαυμάσαμε
αγνώστους και γνωστούς τό-
πους με εξυπνες και ενδιαφέ-
ρουσες προβολές και εντυπω-
σιακές εικόνες και πληροφο-
ρίες. Σε όλη αυτή την εκστρα-
τεία δεν βρήκαμε ποθενά το
Πωγωνί! Και είναι άγνωστο που
«αποθηκεύτηκε» εκείνο το υλι-
κό που ...πομπωδώς διαφημι-
στηκε και που κόστισε στους
ΟΤΑ σε κατανάληψη Ευρωπαϊ-
κών κονδυλίων κάπου 17 εκα-
τομμύρια δραχμές. Εξόδα χωρίς
τουριστική προοπτική! Και το
πούμε τώρα που ουσιαστικά
μπήκαμε σε προεκλογική περίο-
δο. Οκτώ Καποδιστριακά χρό-
νια χωρίς τουριστικό αποτέλε-
σμα! Χωρίς να φέρουν έναν ξε-
νό τουρίστα, χωρίς να ανοίξουν
έναν νέο δρόμο ανάπτυξης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΑΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ
ΥΛΙΚΟ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

• αυτοματισμοί
• θυροηλεκτρικά
• τηλεφωνικό υλικό
• πίνακες
• ενδοσυνεννοήσεις
• όργανα μετρήσεως
• φθορισμός
• λαμπτήρες
• φωτιστικά σώματα
• παντός τύπου

ΠΟΙΗΣΗ

ΓΑΛΗΝΗ

Γλιότρησα από τροχιά μοναχική
αποζητώντας ήχο γελίων
και μια ασπίδα
που να αποδιώχνει τη χολή

Γύρισα από τη θλίψη στην οργή
κι από τη δίνη των ανέμων
σ' άλλη σελίδα
ψάχνοντας να βρω την Κυριακή.

Πέρασα από φωτιά και ταραχή
και με φτερούγες αρχαγγέλων
ψηλά σε είδα
να πετάς, ολόφωτο πουλί.

Και ξέφυγα απ' το χτές όπως εσύ.
Ήρθα και στάθηκα στο μέλλον
για να έχω ελπίδα
πως θα γνωριστούμε απ' την αρχή.

Στάλαξε τη λήθη στην ψυχή
γίνε αστέρι των ποιμένων
γίνε αχτίδα
και ας ταξιδεύουμε μαζί.

Αγγελική Βραζιώτη-Βλαχιώτη

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΩΝ Η ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ 11.12.2005

«Ποιος μας κρατάει σε τούτο το χορό;
φύσα ψυχή μου και ανέδα σαν φτερό»
Μ. ΓΚΑΝΑΣ

Με τίποτα δεν κρατούσε τους Πωγωνήσιους από την πάνδημη συμμετοχή τους στην κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση, που οργάνωσε το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας την Κυριακή 11-12-2005, στις πολυτελείς σάλες του Ξενοδοχείου «**Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ**» προς τιμήν του Προέδρου της Δημοκρατίας **Κ. ΠΑΠΟΥΛΙΑ**.

Την επιμέλεια της όλης Εκδήλωσης την είχε αναλάβει, ο ταλαντούχος, (SHOW MAN) καλλιτέχνης, ηθοποιός και τραγουδιστής, συμπατριώτης μας από το Ζαγόρι **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ**.

Το Πωγωνήσιο τραγούδι-μοιρολόι, για τον καημό και τον πόνο του ξενιτεμένου Ηπειρώτη, αχολογούσε στους γύρω χώρους, από το κλαρίνο του δεξιότεχνη **ΠΕΤΡΟΥ ΛΟΥΚΑ-ΧΑΛΚΙΑ**.

Ήταν μία εκδήλωση με αναδρομή στα περασμένα, αλλά και στα τωρινά. Οι εικόνες, η μουσική, τα τραγούδια, ο χορός, οι αφηγήσεις και τα κείμενα, φανέρωναν τα απομεινάρια μιας άλλης εποχής, που δεν έχει ελπίδα επιστροφής, ταυτόχρονα όμως σηματοδοτούσαν και αναδεικνύουν την αγωνία και το χρέος όλων μας, για να μη οβηθούν και χαθούν τα προγονικά μας κατόλκιπα.

Πάντα μια αναδρομή στο παρελθόν είναι πολύτιμη. Όχι μόνο γιατί ζωντανεύει τις αναμνήσεις, αλλά φέρνει τον άνθρωπο πιο κοντά στις πηγές, στις ρίζες του αλλά και στις ευθύνες του.

Μέσα από τις σκιές αυτές του παρελθόντος, εμείς, που μεγαλώσαμε και ζήσαμε τα πρώτα μας χρόνια στον τόπο μας, με βαριά την ψυχή αγναντεύουμε σήμερα τα περισσότερα χωριά να είναι παρατημένα και εγκαταλειμμένα.

Τον καθ' έναν μας βαραίνει κάποια κληρονομιά, με λιγότερη ή περισσότερη ευθύνη, πιο πολύ όμως βαραίνει με ευθύνη τους **Άρχοντες**, τους χθεσινούς και τους σημερινούς, που δεν έκαναν τίποτε για να σταματήσουν τον **Ξεριζισμό**.

Το Πωγωνί στέρεψε, δεν έχει άλλους για να φύγουν, δεν έχει άλλο κόσμο για να στείλει ούτε στην ξενιτιά, ούτε στις μεγάλες πολιτείες.

Τουλάχιστο, το μήνυμά που πήραμε όλοι μας από την πετυχημένη αυτή εκδήλωση,

«Ας θυμηθούμε τώρα τις ευθύνες μας»,
μας γίνει οδηγός, για περαιτέρω προβληματισμό και περισυλλογή.
Στο Ιστορικό και Ακριτικό Πωγωνί, εκτός από τα 'αηδόνια,
είναι Εθνική ανάγκη.....να λαλούν και οι άνθρωποι.

ΚΩΣΤΑΣ Ζ. ΦΑΚΑΤΣΕΛΗΣ

Ένα μπουκέτο Πωγωνήσιες αρχοντιές

ΟΙ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΓΟΡΜΟΥΑΝΑΣΚΑΦΗ ΜΕΡΟΠΗΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ Εργασίες 2005

Τον Σεπτέμβριο του 2005 συνεχίστηκαν οι έρευνες στην θέση Αμπελιά της Μερόπης Πωγωνίου, στην οποία έχει αποκαλυφθεί συγκρότημα θεμελιών καμπύλων κτιρίων της ύστερης εποχής χαλκού-πρώιμης εποχής σιδήρου και ενδείξεις χρήσης του χώρου από την νεολιθική εποχή.

Τόσο το μειωμένο ύψος της χρηματοδότησης όσο και οι γνωστές αντικειμενικές δυσκολίες της έρευνας στο συγκεκριμένο χώρο (έλλειψη δρόμου προσέλασης και ανάλογων μεταφορικών μέσων, αναγκαστική οδοιπορία, καταστροφές από καιρικές συνθήκες, συνεχείς βροχοπτώσεις, αδυναμία εξεύρεσης εργατικού προσωπικού) δεν επέτρεψαν την ανάπτυξη της έρευνας στην έκταση που θα επιθυμούσαμε. Παρά τις δυσκολίες όμως τα αποτελέσματα των εργασιών είναι σημαντικά και ενθαρρυντικά για την πρόοδο του έργου.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στον καθορισμό και τη συντήρηση των θεμελιών του συγκροτήματος των καμπύλων κτισμάτων που έχουν αποκαλυφθεί στον χώρο συμβολής δύο χειμάρρων. Ήδη, οι εργασίες διευθέτησης και διαμόρφωσης του χώρου που πραγματοποιήθηκαν κατά την περυσινή περίοδο με σκοπό να αποφευχθεί η επανακάλυψη των αρχαίων από τα υλικά των πλημμυρών, είχαν θετικά αποτελέσματα και περιοριστήκαμε στον επιφανειακό καθαρισμό, τη συντήρηση και τη λήψη πρόσθετων προστατευτικών μέτρων για τα θεμέλια.

Παραλλήλως, προχωρήσαμε σε δοκιμαστική έρευνα σε ψηλότερο επίπεδο, σε υπερυψωμένο πλάτωμα χώρο βόρεια των προηγούμενων θεμελιών, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος πλημμυρών. Η έρευνα αποκάλυψε ότι το κτίριο αμμόδες χώρα καλύπτει μέχρι βάθος 1-1,3 σ' στρώμα καταστροφής άλλου καμπύλου κτίσματος με άξονα από ΝΑ. Προς ΒΔ.

Ηλίας Ανδρέου
Οκτώβριος 2005

Αναμνήσεις από την Ήπειρο πριν 57 χρόνια «Το ηπειρώτικο τραγούδι»

Στις 19-3-1949 εγκαταστάθηκα με τη διμοιρία μου αμυντικά στο ύψωμα «Αλεπότρυπα» κοντά στο Κεράσσο Κόνιτσας (σημερινή Αγία Παρασκευή). Ο Σμόλικας απέναντί μου ήταν επιβλητικός και εδέσποζε σ' ολόκληρη την περιοχή. Οι πλαγιές του προς την πλευρά της «Αλεπότρυπας» ήταν σχετικά ομαλές αλλά απρόσιτες από τα πολλά χιόνια. Το έργο μου τις ημέρες αυτές ήταν κυρίως η οργάνωση της άμυνας του υψώματος εν όψει της επερχόμενης ανοίξεως. Πολλές φορές τα μεσημέρια κατέβαινα στο χωριό και συναντούσα στο μαγαζάκι-καφενείο τους άλλους συναδέλφους. Μια φορά θυμάμαι στην παρέα μας ήταν και ο καταγόμενος από τη Βόρειο Ήπειρο ανθυπολοχαγός Ιωαννίδης, ο οποίος είδε έναν πατριώτη του στρατιώτη και τον φώναξε να τον κεράσει. Μετά από λίγο οι δύο αυτοί φίλοι καθισμένοι πλάι-πλάι, άρχισαν να σιγοτραγουδούν ένα ηπειρώτικο τραγούδι «μοιρολόι». Οι υπόλοιποι της παρέας, οι «νοτιοελλαδίτες», κοιταχθήκαμε και μειδιάσαμε. Μας φάνηκε κάπως περίεργο αυτό το άγνωστο σε μας είδος τραγουδιού. Όταν όμως είδαμε αργότερα ότι οι δύο φίλοι δάκρυσαν, συνειδητοποιήσαμε ότι κάτι διαφορετικό συμβαίνει και προσέξαμε τα λόγια του τραγουδιού.

Ήταν πράγματι συγκινητικά διότι μιλούσαν για σκλαβιά και λευτεριά, θυμάμαι μερικά.

«Πλάκωσε η αρβανιτιά και μας σφάζει σαν τα 'ρνιά την πασχαλιά» και πιο κάτω «Δέλβινο και Τεπελένι πάλι Ελληνικό θα γένει, Δέλβινο κι Άγιοι Σαράντα θα σας πάρουμε για πάντα»!

Λέγοντας αυτά τα λόγια μπορείς να μη συγκινηθείς; Μπορείς να μη δακρύσεις;

Γι' αυτό σοβαρευτήκαμε όλοι και αναθεωρήσαμε τη στάση μας, προσπαθήσαμε δε να συμμετάσχουμε στο τραγούδι κρατώντας το ίσο.

Ομολογώ ότι έκτοτε ακούγοντας τέτοια τραγούδια «μοιρολόγια» που αναφέρονται στην πολεμένη Βόρειο Ήπειρο, θυμάμαι τις συγκινητικές αυτές στιγμές που έζησα σε εκείνο το μέρος της Πατρίδος.

Από το «Ημερολόγιο» του Κων. Σπυροπούλου

Μαριάννα Κωστούλα
Δικηγόρος

Καραϊσκάκη 23, 154 51 Ν. Ψυχικό
τηλ./fax: 210 6713596, κιν.: 6938 075545
e-mail: kostoula.m@dsa.gr

ΛΑΚΗΣ ΛΙΟΛΑΛΗΣ

Στη λίμνη Παμβώτιδα

Στου ώριου βουνού σου αρρενωπού εραστή την αγκαλιά
ξαπλώνεις πολυτάραχη ή λιγωμένη εταίρα
και τραγουδώντας χαιρετάς τη γελαστή αντιλία
ή κλαίς στ' αργουσυννέφιασμα και το θολό αγέρα.

Πόσες φορές σ' εθαύμασα, ώ λίμνη αγαπητή,
στης ανοιχτής σου ακρολιμνιάς το βράχο απογεμενός,
κι έσμιξα το γέλιο μου με τη δική σου αναλαμπή
ή εστέναξα στη βουρκωμένη όψη λυπημένος.

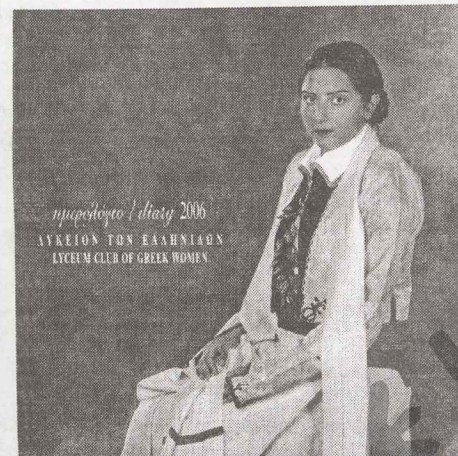
Πόσες φορές μ' εκάλεσες σε μυσταγωγίες κοντά,
σε λιόχαρα χαμόγελα και σ' όργια νυσταγμένα
όταν τα 'πομεσήμερα μαρμαρωμένη αντανάκλας
κι όταν τα βράδυα σε ποθεί η σελήνη παθιασμένα.

Και σ' είδα να ξυπνάς χλομή σε πέπλα αραχνούφαντά,
ν' ανατριχιάζεις σύσσωμη στο χαίδεμα του αγέρα,
κι άλλοτε σ' είδα διάφανη με ουράνια παρθενιά
σαν κρύσταλλο βασιλικό ν' απλώνεις πέρα ως πέρα....

Κι ήβρα στο υγρό σου πρόσωπο μίαν αδελφή ψυχή
που αγκάλιασε στ' απάρθενο κορμί της την ψυχή μου.
πολύπειρη μίαν αδελφή και τόσο ανεκτική
κι έγιναν πόθοι και καημοί δικοί σου και δικοί μου.

«ΠΩΓΩΝΗΣΙΟ» ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Ενδιαφέρον και «συλλεκτικό» το ημερολόγιο 2006 του Λυκείου των Ελληνίδων αφιερωμένο στο Πωγωνί και ιδιαίτερα στην Πωγωνήσια φορεσιά. Επιμέλεια της λαογράφου κας Αγγελικής Ατζάκα-Βέη, Βησσαριώτισσας νύμφης, που έδωσε τον καλύτερο εαυτό της για την προβολή του Πωγωνίου και την

καταγραφή της πολιτιστικής μας ταυτότητας και παράδοσης. Καλοτυπωμένο και πλούσιο σε φωτογραφικό υλικό με κύριο θέμα τη φορεσιά σε σύνολα και σε μέρος, σε όλες τις εκφάνσεις του στολισματος και σε όλες τις εκδόσεις της φάσης ενδύσεως. Η σημειολογία της φορεσιάς που δίνουν την ταυτότητα της νιάς, της νιόπαντρης, της παντρεμένης της ηλικιωμένης, της χήρας, δίνουν την ιδιαιτερότητα της Πωγωνήσιας φορεσιάς, αφού πάνω σε αυτά πλέκονται η παράδοση, τα έθιμα, η κλιμάκα των αξιών, η σειρά του άγραφου «πρωτοκόλλου» σε κάθε εκδήλωση αλλά και σε κάθε φάση του βίου των τοπικών κοινοτήτων, όλα αυτά που επέζησαν σαν αξιώματα μιας κοινωνικής ζωής ως κανόνες και δίκαιο. Μεγάλη η προσφορά του Λυκείου των Ελληνίδων στο Πωγωνί. Το ημερολόγιο αυτό του 2006 είναι μια συλλεκτική έκδοση, μοναδική και χρήσιμη για κάθε σύλλογο και Αδελφότητα του Πωγωνίου, αλλά και για κάθε Πωγωνήσιο που αγαπάει το Πωγωνί και συνιστούμε να το αποκτήσουν και να το κρατήσουν σαν ένα ακόμη κειμήλιο για τη φορεσιά μας που όλο και λιγοστεύει σαν λαογραφικό είδος και σπινίζουν πλέον οι «στολιστρες» και όσες γνωρίζουν να φτιάχνουν τον παραδοσιακό κεφαλόδεσμο, το γνωστό «φακιόλισμα». Εμείς, από το μικρό αυτό βήμα καταγραφής του Χρονικού του Πωγωνίου συγχαιρούμε και ευχαριστούμε τη Διοίκηση του Λυκείου των Ελληνίδων, καθώς επίσης συχαίρουμε και ευχαριστούμε τη δική μας Αγγελική Ατζάκα-Βέη και τους άλλους συντελεστές της έκδοσης

Κ.Χ.Κ.

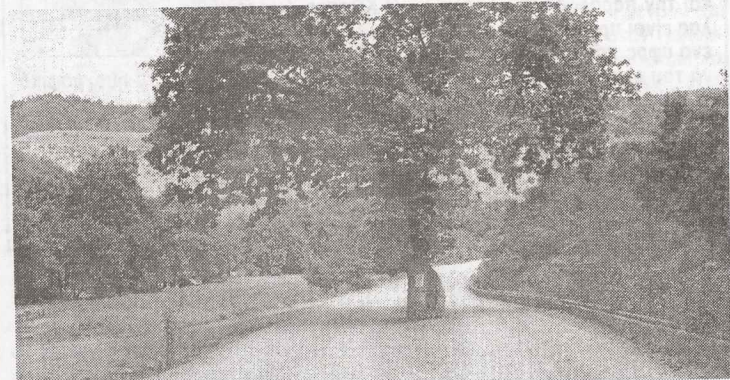
ΕΒΓΑΛΕ ΑΣΠΡΟΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Δεν είναι διαφήμιση αυτό που γράφουμε. Αλλά δεν μπορεί να διαφύγει της τουριστικής προσοχής το γεγονός ότι ο νέος ξενώνας του Μ. Βίλλης στο Δελβινάκι τις γιορταστικές μέρες Χριστουγέννων, Πρωτοχρονιάς και Φώτων ήταν πλήρης. Το σημαντικό και νέο για την επαρχία μας ήταν ότι ήρθαν στα μέρη μας και γνώρισαν τον τόπο μας, ξένοι άνθρωποι οι οποίοι δεν θα ερχόταν χωρίς την λειτουργία του ξενώνα «ΠΑΙΩΝΙΑ». Και δεν είναι μόνο που ήρθαν νέοι ι τουρί-

στες που γέμισαν τον ξενώνα, αλλά έμειναν ικανοποιημένοι από την εγκατάσταση, την όπια εξυπηρέτηση και το περιβάλλον μας και προσμεύσαν την επιθυμία να έρθουν και πάλι. Ο Μεν. Βίλλης με τον ξενώνα του έβγαλε ασπροπρόσωπο το Πωγωνί και άνοιξε έναν νέο δρόμο για τον τουρισμό μας. Ζητούνται και νέοι καινοτόμοι Πωγωνήσιοι επενδυτές στον τομέα του τουρισμού μας, μια ιδέα με μεγάλο περιεχόμενο για την ανάπτυξη του τόπου μας.

ΟΙ ΒΕΛΑΝΙΔΙΕΣ ΚΑΠΟΥ ΑΛΛΟΥ!

Συχνά αναφερόμαστε στα δρυοδάση του Πωγωνίου και στην ανάγκη προστασίας αυτού του μοναδικού πλούτου του περιβάλλοντός μας. Επειδή, πάλι συχνά, γράφουμε για όσα γίνονται αλλού γύρω από το περιβάλλον, την αξιοποίηση και την προβολή του, και κυρίως τον συνδυασμό του με την προστασία ανάπτυξης, και όσα δημοσιεύονται σε ειδικές εκδόσεις και σελίδες, «πιά-

σαμε» μία ακόμη ενδιαφέρουσα τέτοια περίπτωση που αξίζει τον κόπο να την παρουσιάσουμε. Και επειδή μία φωτογραφία αξίζει χίλιες λέξεις, δημοσιεύουμε την φωτογραφία, στην οποία φαίνεται και δηλοποιείται ο σεβασμός σε μία μεγάλη βελανιδιά που βρέθηκε στην διατομή ενός δρόμου αλλά που δεν την παρέδωσαν στα πριόνια και στα τσεκούρια. Η περίπτωση μας έρχεται από την περιοχή Στερεάς Ελλάδας. Περιπτώ να προσθέσουμε ότι το ρεπορτάζ συμπληρώνεται και με εικόνες από ξενώνες, τοπία και άλλα αξιοθέατα της περιοχής. Να προσθέσουμε ότι η Στερεά Ελλάδα ευρίσκεται στις πρώτες θέσεις στη λίστα των ανεπτυγμένων περιφερειών της χώρας μας. Το σχόλιο σε προηγούμενο φύλλο μας με τον τίτλο «ΖΗΛΕΥΟΥΜΕ» σε κάποιες τέτοιες περιοχές και περιπτώσεις αναφερόταν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ...

Προς κ. Κωνσταντίνο Κωστούλα
Εκδότη-Διευθυντή Εφημερίδος «Φωνή του Πωγωνίου»

Κύριε διευθυντά

Δια της παρούσης μου θέλω να σας συγχαρώ για την έκδοση της εφημερίδας σας «Φωνή του Πωγωνίου» η οποία, μαθαίνω, βρίσκεται στο 18ο έτος από την έκδοσή της και εύχομαι ολόψυχα να τα εκατοστήσει.

Το φύλλο της εφημερίδας σας του μηνός Οκτωβρίου δεν έπεσε τυχαία στα χέρια μου. Επισκέφθηκα τελευταία τα μέρη σας και ιδιαίτερα το χωριό ΔΡΥ-ΜΑΔΕΣ που για εμένα λέει πολλά. Εκεί βρίσκεται ενταφιασμένος στο κοιμητήριο του χωριού ο πατέρας μου ονόματι Κωνσταντίνος Δουγκέρος εκ Χλεμποτσαρίου Θηβών (παλαιά ονομασία, τωρινή Ασωπία) φονευθείς υπό των Ιταλών από αεροπορική επίδρομή στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Δρυμάδων, πληροφωρία από Γ.Ε.Σ., και επιβεβαίωση από τον πολύ σεβαστό μου, καθώς και αγαπητό κ. ΘΩΜΑ ΠΛΙΑΚΟ εκ Δρυμάδων. Η συνάντησή μου με τον Μπάριπα Θωμά έγινε μέσω του πολύ σεβαστού μου και άξιου Πατέρα Θεοφάνη Κατσούκη, ιερέα της περιοχής, διότι ήταν ο πρώτος που είχα επάφη καθώς έψαχνα στα τυφλά. Επιθυμώ μέσω της εφημερίδας σας να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες τόσο στο αγαπητό και σεβαστό μου κ. Θωμά Πλιάκο για τις πολύτιμες και πειστικές του πληροφορίες όσο και στον ιερέα Πατέρα Θεοφάνη μετά της πρεσβυτέρας του για την ηθική τους στήριξη και την απέραντη φιλοξενία τους κατά το λίγο διάστημα της παραμονής μας στο χωριό Δρυμάδες.

Με εκτίμηση
Μπλάνκας Κωνσταντίνος
Τανάγρα Βοιωτίας

«Τις καλύτερες ευχές μου για χαρούμενα Χριστούγεννα και καλή χρονιά. Συγχαρητήρια για τις εκδοτικές δραστηριότητες και τους αγώνες για το Πωγωνί και την προστασία του περιβάλλοντος»

Ελευθέριος Μπαθιαδής»

Παραδοσιακός Ξενώνας
Παιώνια
Τηλ.: 26570 22007
26570 22009
693 2456438
697 3992996
www.paionia.gr
fax: 26570 22009
Δελβινάκι Ιωαννίνων

«Φωνή του Πωγωνίου»!

● Δεκαοχτώ συνεχόμενα χρόνια έκδοσης συμπλήρωσε η «Φωνή του Πωγωνίου», που εκδίδει με μεράκι και πάθος ο Κώστας Κωστούλας (φωτό). Το κάθε φύλλο της «μιοχομυρίζει» Πωγωνί και εκτός από την προβολή της τοπικής επικαιρότητας, αποθησαυρίζονται στοιχεία για το παρελθόν, την ιστορία και την παράδοση της επαρχίας. Ο Κώστας Κωστούλας είναι προικισμένος με τη δική του αίσθηση και μ' ένα ύφος προσωπικό και μοναδικό, γι' αυτό τα κείμενά του στην εφημερίδα αναδίνουν δροσιά, διακρίνονται για το ηθογραφικό χρώμα τους και είναι ζουμερά, ζηλευτά και διδακτικά!

H.

♦ Σχόλιο για τη «Φωνή του Πωγωνίου» που δημοσιεύτηκε στον «Πρωινό Λόγο» Ιωαννίνων τη Κύριακή 18 Δεκεμβρίου 2005-12-17

ΤΟ ΤΣΑΪ ΤΩΝ ΒΟΥΝΩΝ ΜΑΣ

Όλοι γνωρίζουν το τσάι του βουνού. Το ευχάριστο ρόφημα που δίνει και το μοναδικό άρωμα που έχει. Είναι από τα πιο ενδιαφέροντα αρωματικά φυτά του τόπου μας και ένας πλούτος της χλωρίδας μας. Παλαιότερα την εποχή που είναι ανθισμένο πολλοί ήταν εκείνοι που μάζευαν τσάι στο βουνό για της ανάγκες του σπιτιού και για ένα δεματάκι για τους φίλους. Μερικοί έκαναν και εμπόριο και είχαν ένα καλό εισόδημα. Όλοι όμως τότε σέβονταν τη φύση και μια άγραφη παράδοση. Εκοβαν με προσοχή κλωνί-κλωνί και άφηναν και μερικά για να πέσουν οι σπόροι για να διατηρηθεί το είδος και στα επόμενα χρόνια. Τώρα που λιγότεροι είναι οι συλλέκτες, αλλά λιγότερο γνώστες της παράδοσης, θάλεγε μάλιστα κανείς και ασεβείς προς τη φύση και το περιβάλλον, γίνετα μία ληστροική συλλογή που όχι μόνο δεν αφήνουν κλωνί για αναγέννηση των φυτών, αλλά τα ξεριζώνουν κιάλας. Έτσι διαπιστώνεται μία μείωση των φυτών και θα είναι δύσκολο να διατηρηθεί στο μέλλον αυτό το είδος που τόσο αποδεκνύεται χρήσιμο, ωφέλιμο, απολαυστικό και υγιεινό. Κάποια πρόνοια πρέπει να εκδηλωθεί από εκείνους που είναι αρμόδιοι ή ενδιαφέρονται για το περιβάλλον μας.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΣΕ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ

Η Ακαδημία Αθηνών στην ετήσια τελετή απονομής βραβείων σε πρόσωπα που τιμήθηκαν το 2005, απέντησε βραβείον αφηγηματικού πεζού λόγου, με χρηματικό έπαθλο 6.000 ευρώ στον συμπατριώτη μας λογοτέχνη, από το Περίστερι Πωγωνίου, για τη νουβέλα του «Το Μοτέλ».

ΒΙΒΛΙΑ-ΕΝΤΥΠΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

1. Η Λογοτεχνία στην Εθνική Ελληνική Μειονότητα - Παναγιώτη Μπάρα
2. «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» 293 τεύχος Ιούλιος - Αύγουστος 2005-11-27
3. «ΣΧΟΡΙΑΔΕΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» τεύχος 7ο-Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2005-11-27
4. Εφ. «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΥ» φύλλο 64 Σεπτ.-Οκτώβρ. 2005.
5. Εφ. «Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ» φύλλο 130-Σεπτ. - Οκτώβρ 2005
6. Εφημερίδα «ΣΕΛΛΑΔΙΚΑ ΝΕΑ» φύλλο 137 Σεπτ.- Οκτώβρ. 2005
7. Εφημερίδα «ΒΗΣΣΑΝΗ» φύλλο 107 Σεπτ-Οκτώβρ. 2005
8. Περιοδικό «ΖΩΣΙΜΑΔΕΣ» τεύχος 13.
9. Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΚΕΡΑ-ΣΟΒΟΥ» φύλλο 34.
10. Εφημερίδα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» φύλλο 145
11. Περιοδικό «ΑΠΕΙΡΟΣ ΧΩΡΑ» τεύχος 70
12. Περιοδικό «η βελανιδιά» τεύχος 9
13. «Τα παραμύθια της γיאγιάς και τα παιδικά μας παιχνίδια» Θανάση Μπόλου σελίδες 174.
14. «Αρχαιολογία και Κοινωνία», Όλγας Δάσιου, σελίδες 395

ΜΙΑ ΕΙΔΗΣΗ... «ΕΙΔΑΤΗ»!

Από τη βιομηχανία του συμπατριώτη μας οινολόγου Β. Βαϊμάκη, από τη Βήσσανη, και από αγγελία μάθαμε ότι το προϊόν της, ξίδι, με την επωνυμία «Ηπειρωτικό Κελλάρι» που παρασκευάζεται στη Ζίτσα, έγινε αποδεκτό από τους καταναλωτές. Η εσοδεία του 1999 εξαντλείται και σύ-

ντομα θα διατεθεί στην αγορά η εσοδεία 2000! Ενδιαφέρουσα δεν είναι η είδηση; Ποιος θυμάται το δικό μας μρωδάτο ξίδι από τα δικά μας σταφύλια; Δεν βρέθηκε ακόμα κανένας δικός μας...επενδυτής, να ρίξει στη... σαλάτα των προγραμμάτων μας λιγάκι ντόπιο ξίδι!!

ΓΙΑ ΤΟ 1940-41 ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Για το 1940-41 και το Τάγμα Δελβινάκιου, αλλά και για όλη την προπαρασκευή του Πολέμου εκείνου, αποδεικνύουμε δημοσιεύματα της «Φωνής» και άλλες μαρτυρίες, που έχουν συγκεντρωθεί, με πρόθεση να τα εκδώσουμε, εφόσον εξασφαλισουμε τα οικονομικά, σε ένα βιβλίο της σειράς «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Όσοι έχουν διάφορα πειστήρια,

γράμματα, φύλλα πορείας και φωτογραφίες από το 1939 μέχρι τον Απρίλιο 1941, που αναφέρονται σε εκείνη την περίοδο και επιθυμούν να αναφερθούν ή να συμπεριληφθούν σε αυτή την έκδοση, μπορούν να τα στείλουν στην εφημερίδα. Ιδιαίτερα θα ήταν σημαντικό να βρεθούν φωτογραφίες των μαχητών του Τάγματος Δελβινάκιου που έπεσαν στον αγώνα εκείνον.

ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΩΤΙΚΕΣ... «Πατάκες»!

«Ολίγος καιρός είναι οπού εφέρθη από την Αμερική, νομίζω, ο σπόρος της πατάκας (γεωμήλα) εις την Ευρώπην, και τόσον ευτύχησε και επλήθυνεν αυτό το ουράνιον δώρον, ώστε δεν φοβείται κανείς πτωχός να πεινάσει πλέον. Και ζουν με αυτήν όχι μόνον οικογένειαι πτωχαί εις την Ευρώπην, και χωρία ολόκληρα, αλλά και επαρχίαι και βασιλεία προφθάνονται εν καιρώ πείνας. Διότι αυτή γίνεται ως ζαρζαράτι βραστή, φαγητόν εξαιρετον, και διά κρεωφαγίαν με κρέας,

και δια τεσσαρακοστήν γιαιχνί με λάδι, και ψημένη τρώγεται ωσάν κάστανα, και αλεύρι γίνεται, και ψωμί. Όθεν αληθινά είναι θεϊον και ουράνιον δώρον. Εις το Δελβινάκιον εφέρραμεν από την Βλαχίαν και εφυτεύσαμεν, και ευτύχησεν. Όθεν είναι και τούτο αναγκαίον προϊόν να σπείρεται και από πτωχούς και πλουσίους».

Αυτά έγγραφε ο Δελβινάκιωτης Λόγιος Γεώργιος Γαζής, γραμματικός του Καραϊσκάκη, σε διθλίο του 1841.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αγαπητέ Κώστα
Θερμά συχαρητήρια για την όλη ύλη την αναφερομένη στην επέτειο της 28ης Οκτωβρίου στο φύλλο της Φ.τ.Π. του Οκτωβρίου. Συχαρητήρια επίσης για τις σχετικές με το θέμα προτάσεις σου.

Σεβόμενος το στενό χώρο της Φ.τ.Π. δεν μακρογορώ σχολιάζων τα επί μερους - τα λέμε άλλωστε οι δύο μας δια ζώσης τακτικά - αλλά θεωρώ χρέος μου να παρακαλέσω για μια συμπλήρωση σχετικά με το άρθρο «Ο ΜΗΤΣΟΣ ΜΠΑΤΖΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΑΡΙΝΟ ΤΟΥ». Την ανακάλυψη στο σχολικό εγχειρίδιο δεν την έκανα εγώ αλλά μου την υπέδειξε ο μουσικολόγος και αριστοτέχνης του κλαρίνου Γιώργος Κωτίσης περί του οποίου έχεις γράψει κατ' επανάληψη. Ο Γ.Κ. θέλει να τιμήσει όλους τους δασκάλους του με ειδικό τρόπο τον καθένα. Τον περασμένο Αύγουστο έτιμησε στην Καστάνιανη μαζί με τον Πολιτιστικό της Σύλλογο, τον Καστανιανίτη Περικλή (Κλη) Χαλκιά. Μαθητής ο Γ.Κ. του Βασίλη Μπατζή, πρώτου εξαδέλφου του Μήτσου, είναι βαθιά επηρεασμένος από την «μπατζιδική» τεχντροπία. Προτίθεται δε να επανεκδώσει με νέα τεχνολογία τον μουσικό έργο του πρώτου γνωστού-του Μήτσου- της σχολής των Μπατζήδων των Τσαρσπλάνων.

Συνεργαστήκαμε επί του προκειμένου και συγκεντρώσαμε όσα ο καθένας κατείχε στοιχεία, μεταξύ των οποίων και το σχολικό κείμενο το οποίο εγώ αγνοούσα αλλά έσπευσα να φωτοτυπήσω και να προωθήσω δεινώς.

Προσθέτω ότι τιμή ιδιαίτερη προτίθεται ο Γ.Κ. να κάνει στον κατ' εξοχή δασκαλό του, τον συχωριανό του, τον ευγενικό και καλόκαρδο Φώτη Μάστορα (Στρατινισιώτη) ο οποίος της γλύκα της ψυχής του τη μετέδιδε με το παίξιμό του και το ιδίάζον στοιχείο, το εντελώς Πωγωνήσιο, της μαστοριάς του το μετέδωσε στον άξιο μαθητή του.

Καστάνιανη 10-Δεκ. 2005

Μ' εκτίμηση

Ευάγγ. Θ. Πριώνης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Έφθασαν τα πρώτα Ημερολόγια του 2006:

* Το ημερολόγιο της ΕΝΩΣΗΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΩΤΩΝ, δωδεκάφυλλο, καλαίσθητο και καλοτυπωμένο, αφιερωμένο εφέτος στις εκκλησίες και τα εξοχλήσια του Δελβινάκιου, με στοιχεία χρονολόγησης, θέσεως και ημερομηνίας που γιορτάζονται. Μια προσφορά στους χωριανούς τους και στην παράδοση και μια ιστορική καταγραφή.

* Μονόφυλλο είναι το ημερολόγιο του ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ-ΕΣΩΤΕΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ κοσμημένο με δύο αυθεντικές φωτογραφίες με θέμα τη σαρμανίτσα και ευστοχα κείμενα: «Έτσι κοιναρημένο άζειναι και πλάτναι το καψωφρειωτόπουλο».

* Μονόφυλλο το ημερολόγιο των Αγιοκοσμιτών, αφιερωμένο στα «Παραδοσιακά λιθόστρωτα του χωριού». Τέσσερις φωτογραφίες με λιθόστρωτα του Αγίου Κοσμά στολίζουν το ημερολόγιο ενώ ρίχνουν και το σύνθημα «ΟΧΙ στις ταμμεντοστρώσεις των σοκακιών».

* Μονόφυλλο και με μία φωτογραφία του Πωγωνίσκου κυκλοφόρησε το ημερολόγιό της του 2006 η Αδελφότητα Πωγωνισκίων «Ο Αγίος Αθανάσιος». Συνεχίζει και εφέτος την παράδοσή της να δίνει το παρόν με το ετήσιο ημερολόγιό της που ανελλιπώς εκδίδει τα τελευταία χρόνια.

ΥΙΟΙ ΣΠ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ο.Ε.
Εθν. Αντιστάσεως 39 ΠΡΕΒΕΖΑ
Τηλ. 26820-22313

Η ΚΟΥΖΙΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ ΜΑΣ

Οι πίττες

♦ Γράφει ο ΑΘΑΝ. ΜΠΟΛΟΣ

(β' συνέχεια)

Βασικό υλικό για την ετοιμασία της πίττας είναι πάλι το σταρίσιο αλεύρι, ή η άχνη για πιο επίσημες περιπτώσεις.

Το αλεύρι αυτό ζυμώνεται όπως και της κουλούρας, χωρίς προζύμι. Αφού τελειώσει το ζύμωμα χωρίζεται σε κομματάκια ίσα με μια μικρή γραβιά-ως 15 ή και περισσότερα. Αυτά λεπταίνονται στη στρογγυλή σ α ν ι δ α με διάμετρο και ως ένα μέτρο, με το κυλινδρικό κ α λ α μ ι δ ι, που είναι από ξύλο κατασκευασμένο και με διάμετρο 1,5-2 πόντους, ενώ το μήκος του φθάνει και το ένα μέτρο. Οι νοικοκυρές πιέζοντας κυκλικά τα κουλουράκια αυτά με το καλαμίδι τα λεπταίνουν ως ένα χιλιοστό και τα ψήνουν στα γρήγορα στα αναμμένα κάρβουνα του φούρνου. Η διάμετρός τους ξεφθάνει ή και ξεπερνούσε τους 60 πόντους.

Είχαν ετοιμάσει στο μεταξύ και ι το υλικό που θα περιέχονταν στην πίττα (ή και μ π ο υ ρ έ κ ι, το λέγαμε), που ι μπορεί να ήταν διάφορα λαχανικά (λαχανομπύρεκο ή λαχανονόστιτα), θα ήταν γ κολοκύθι, ή κρέας, ή τυρί με γάλα και αυγά. Επάλειψαν το ειδικό τειψί, που τ το λέγαμε και σ ι ν ι, με λίγο λάδι ή βούτυρο, έστρωναν μετά δύο αμύητα πέτουρρα, επαλειμμένα κι αυτά με λάδι ή βούτυρο και επάνω τους έστρωναν ένα αρασιό στρώμα από το υλικό που θα γίνονταν το μπουρεκι. Έστρωναν ένα πέτουρο ψημμένο επάνω του και κάποιο άλλο τριμένο, ξανά ένα λεπτό στρώμα από τσο ανάλογο υλικό και έφθαναν στο τέλος που τελείωνε το υλικό και τα πέτουρα.. Σε κάθε στρώση με τα ψημμένα πέτουρα έρχιγαν και μερικά κουτάλια λάδι ή βούτυρο. Τελικά σκεπάζονταν η πίττα αυτή με άλλα δύο ωμά πέτουρα επαλειμμένα επίσης με λάδι ή βούτυρο και βάζονταν στο φούρνο ή στο τ σ ε ρ έ π ι.

Όταν το περιεχόμενο της πίττας ήταν κρέας, εκείνοι κόφτονταν μικρά κομματάκια βράζονταν, και ο ζωμός από το βρασμένο αυτό κρέας, μαζί με διαλυμένο λίπος που περιείχε, χύνονταν με το κουτάλι ανάμεσα στα ξηρά πέτουρα του μπουρεκιού, ενώ τα κομμάτια με το κρέας- περισσότερα από είκοσι- βάζονταν αραιά στην επάνω επιφάνεια του μπουρεκιού.

Με σιταρένιο αλεύρι γίνονταν και η λαδόπιττα, η οποία δε χρειαζόταν πολύ χρόνο να γίνει, και επειδή ετοιμαζόταν και ψήνονταν γρήγορα-στα πεταχτά-την έλεγαν

Π ε τ α χ τ ή.

Για την πεταχτή έφθαναν 3-4 γούφτες αλεύρι σιταρίσιο, 100-200 γραμμάρια ψιλοτριμμένο τυρί και μπόλοκο λάδι. Ψήνονταν όπου και τα άλλα προηγούμενα που περιγράφομε, όπως κι η κουλούρα και το λιπανό, και ήταν έτοιμη το πρωί που η νοικοκυρά θα ξεκινούσε για την αγροτική της απασχόληση.

Παρόμοιες πίττες - πεταχτές γίνονταν και με καλαμποκίσιο αλεύρι. Αρχίζουμε από τη μ π λ α τ σ α ρ ι ά. Γίνονταν με λεπτοτριμμένα αγριολάχανα από τη νοικοκυρά, ανακατεμένα με τυρί και με λάδι κάπως περισσότερο, και ψήνονταν στο φούρνο ή στο τσερέπι.

Και μια άλλη «πεταχτή» έφκιαχναν οι περιορισμένες γεωγραφικά εργατικές εκκίνες γυναίκες:

Πάλι 3-4 χούφτες αλεύρι, όμως καλαμποκίσιο, ζεματίζεται με βραστό νερό και μετά ανακατεύεται με γκιζα και λάδι, με ανάλογο αλάτι, γίνεται ένα μίγμα ημίρευστο και απλώνεται σε ένα τειψί ή και σε σινί. Μένει έτσι ως μία ώρα στο φούρνο και έτοιμο προς... βρώσιν.

(Συνεχίζεται)

ΠΕΝΘ

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ ΛΕΤΣΙΟΣ

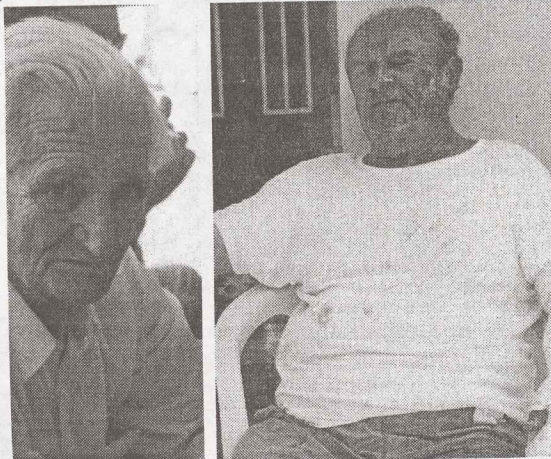
Ένας καλός πατριώτης, ένας καλός φίλος, ένας καλός άνθρωπος ο Θρασύβουλος Λέτσιος έφυγε για το μεγάλο ταξίδι της αιωνιότητας. Από τον Γεροπλάτανο η καταγωγή του που τόσο αγαπούσε. Για όσους όμως μοιραστήκαμε μαζί την επαγγελματική σταδιοδρομία στον ΟΤΕ, ο Θρασύβουλος ήταν ο καλός φίλος, ο αγαπητός συνάδελφος, ο μελιχλιός και ήρεμος άνθρωπος που είχε έμπρηστη την ευγένεια στη συμπεριφορά, την καλοσύνη και το πάθος να εξυπηρετήσει τον συνάνθρωπο. Θα τον θυμούμαστε πάντοτε με το χαμόγελο στο γραφείο, με τον καλό του λόγο και με το κέφι στη συντροφιά και στις εκδηλώσεις. Παλιός τηλεγραφητής πέρασε όλες τις δύσκολες καταστάσεις της εποχής και τον μετασχηματισμό της παλιάς υπηρεσίας στο ΟΤΕ. Ενημερωμένος και μεθοδικός ήταν υποδειγματικός υπάλληλος και έγινε βασικό στέλεχος του Οργανισμού στις Υπηρεσίες στα Γιάννενα. Ξεπερνούσε τις πίκρες στωικά, με γενναιότητα και με ένα «δεν πειράζει» συνέχιζε χωρίς αναστολές να περνάει κάθε δυσκολία. Όσοι είχαμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε και όσοι διατηρήσαμε και μετά την σύνταξη μας μια επικοινωνία μαζί του έχουμε μόνο καλά λόγια να πούμε για τον Θρασύβουλο. Μας λύπησε ο θάνατός του, αλλά θα μείνει στη ψυχή μας και στη σκέψη μας ο καλός φίλος και αγαπητός συνάδελφος. Στέλλοντας και μες τους λόγους παρηγοριάς στους οικείους του δεόμεθα μαζί τους να το αναπαύει ο Θεός και να είναι ελαφρό το χώμα που τον σκέπασε.

Αιωνία του η μνήμη.

K.X. K.

ΕΦΥΓΑΝ ΔΥΟ ΓΕΝΝΑΙΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Με διαφορά λίγες μέρες έφυγαν δύο Πωγωνήσιοι, δύο γενναίοι στη ζωή άνθρωποι, που τους ένωσε το πάθος και η αγάπη για το χωριό τους. Ο Σταύρος Οικονόμου από την Κάτω Λαβδανή και ο Νίκος Ζωϊδής από το άλλο άκρο του Πωγωνίου, τον Παλαιόπυργο. Ο Σταύρος 80 χρόνων και μπάρμπα Νίκος στα 99 χρόνια. Και οι δύο τους επέμεναν, με όλα τα προβλήματα που είχαν, να μένουν στα χωριά τους, ο Σταύρος στην Κάτω Λαβδανή και ο μπάρμπα Νίκος στον Παλαιόπυργο. Ο Σταύρος έδωσε μια ανθούσα επιχείρηση φούρνου στο Κουκάκι και εγκαταστάθηκε εκεί στο πατρικό του στην ερμηιά δίπλα στη «Λαμποβίστρα». Εκεί οργάνωσε τη ζωή του μαζί με τη σύντροφό του τη Χρυσούλα, και έδωσε τη ζωτικότητα του σε κατασκευές, καλλιέργειες, κυνήγι και μια αγκαλιά φιλοξενίας σε κάθε επισκέπτη. Κι όταν δεν τον εύρισκαν εκεί είχε έτοιμο το ψυγείο της αγάπης με ότι θα ήθελε

Ο Μπαρμπα-Νίκος

Ο Σταύρος

ένος επισκέπτη γνώστός ή άγνωστος για λίγη ξεκούραση κάτω από τα βαθικά δένδρα. Ο μπάρμπα Νίκος έμενε μόνιμα στο χωριό, τίποτε δεν τον απομάκρυνε και αυτό, ακόμη το χειμώνα, για να φύγει για την μεγάλη πόλη. Είχε κι αυτός ανοιχτό το σπίτι σε κάθε φίλο και επισκέπτη να του προσφέρει ένα τσίπουρο, ένα κρασί, δικής του παραγωγής ή έναν καφέ, και ό,τι είχε στο πλάσιό του. Ο μπάρμπα Νίκος φύτευε αμπέλι ακόμη και στα 90 του χρόνια με την προσδοκία ότι θα απολάμβανε τους καρπούς του.. Και οι δύο τους ήταν πάντοτε γεμάτοι αισιοδοξία, πίστη για τη ζωή και πρόσφεραν το χαμόγελο και την αισιοδοξία στους νεώτερους προτρέποντάς τους κατά κάποιον τρόπο να τους μιμηθούν και να φυτέψουν δένδρα, κλήματα και λουλουδιά, μια δόση ελπίδας ότι θα απολάουσιν καρπούς όπως εκείνοι. Ο Σταύρος εκεί στην ερμηιά του δημιούργησε θερμοκήπιο με πούς όπως εκείνοι. Ο Σταύρος εκεί στην ερμηιά με χαρά και ελπίδα ένα πορτοκάλι κι ασ του κόστιζε δέκα χιλιάδες δραχμές το ένα! Όσοι γνωρίσαμε αυτούς τους δύο γενναίους Πωγωνήσιους σε κάθε επικοινωνία που είχαμε παίρναμε και μια δόση αισιοδοξίας και μια γεύση ελπίδας για τη ζωή. Μας πρόσφεραν αμέριστη την αγάπη τους, τη φιλία και μας μετοχέτευσαν μεγάλες προσδοκίες και αισιοδοξία. Θα τους θυμούμαστε με σεβασμό. Ευχόμαστε στους δικούς τους κάθε παρηγορία Ας είναι ελαφρό το χώμα της πατρικής γης που τους σκέπασε. Αιωνία τους η μνήμη. K.X.K.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΩΤΗ ΓΙΑΝΝΕΤΑ ΠΟΥ ΕΦΥΤΕ

Φίλατε Φώτη

25 Δεκεμβρίου τα Χριστούγεννα εν μέση λειτουργία στην Εκκλησία έπεσε κεραυνός και εν ριπή οφθαλμού όλοι μάθαμε το στερνό και αγύριστο ταξίδι σου. Ολίγη και δάκρυα γέμισε η εκκλησία. Έφυγες ξαφνικά αληγιόνητε φίλε και πήρες κοντά σου όλες τις καλοσύνες σου. Εσύ, που ήσουν ο καλλίτερος από τους καλλίτερους, πρώτος καλόκαρδος, ανεξίτηλος τέλειος νοικοκύρης. Στου Χορίλη το απόγευμα όλοι σε περιμέναμε με την παρουσία σου να συμπληρώσεις την τετράδα και όλοι γύρω σου φίλοι στριμχνόμαστε δίπλα σου να εισπράξουμε έναν καλοσυνάτο χαιρετισμό και να νοιώσουμε την ανάσα σου. Είχες τον τρόπο να γεμίζεις αγάπη και υπομονή το περιβάλλον και πάντα με την καλή σου διάθεση σκαρπίζεις την υπομονή σ' αυτόν τον ψευτικό κόσμο. Κι εγώ περιμένα μιάν ανάπαυλα να μου κάνει κριτική σε ένα καινούργιο μου ποίημα. Κι όταν σου έστειλα στην Αθήνα το ποίημα μου «Η ψήφος» εσύ το έκανες καμπάνια και γέμισες όλη την Αθήνα.

Αξέχαστε φίλατε Φώτη

Την καλύτερη μέρα διάλεξες και άνοιξες την πόρτα του Παραδείσου, μόνο που εμεις δεν τύχαμε στη κηδεία σου, δεν μπορούσαμε να σου δώσουμε τον τελευταίο ασπασμό, όμως μέχρι τού ποτε εγώ θα βρεθώ κοντά σου θα είσαι μέσα στο είναι μου. Καλή Ανάπαυση. Αιωνία η μνήμη σου Αξέχαστε φίλατε. Φώτη

Βασιλικό 25-12-2005

Π. Κύρκος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Β. ΧΑΒΕΛΑΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Δ/ση Ιατρείου:
Στρά Σάρκα (Κτίριο Β')
Τ.Κ. 45332 Ιωάννινα

Τηλ. Ιατρείου / Fax: 26510 33169
Κινητό: 6944 220873
E-mail: charrychavel@in.gr

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΟΝ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Η προγραμματισμένη από καιρό ετήσια εκδήλωση της Ομοσπονδίας Ενώσεων και Αδελφοτήτων Πωγωνίου που έγινε την Κυριακή 11 Δεκεμβρίου στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία» πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία αλλά με την απουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κάρολου Παπούλια που θα ήταν το τιμώμενο πρόσωπο. Το υπόλοιπο πρόγραμμα

Η βράβευση της κ. Βάσως Μάνου

ήταν πλούσιο σε χορευτικές και μουσικές και άλλες εμφανίσεις. Κατά την εκδήλωση δόθηκε αναμνηστική πλακέτα στην Βάσω Μάνου από την Αγία Μαρίνα, για την πολύχρονη δράση και παρουσία της στα σωματειακά δρώμενα. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο υφυπουργός κ. Στ. Καλογιάννης, βουλευτές, πολιτευτές, εκπρόσωποι σωματείων και πολλοί Πωγωνήσιοι και φίλοι. Οι παραδοσιακές φορεσιές έδωσαν μια νότα αρχοντιάς και Πωγωνήσιου πολιτισμού και παράδοσης. Το ταξίμι του Πέτρου-Λούκα γέμισε τη σάλα με Πωγωνήσιες μελωδίες.

ΣΤΗΝ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΡΡΕΝΩΝ

Τη δική τους Χριστουγεννιάτικη Γιορτή διοργάνωσαν στις 15 Δεκεμβρίου στην Πωγωνιανή στο εκεί Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων. Στην εκδήλωση που συνδιοργανώθηκε με το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης παιδιών της Κοινότητας

Πωγωνιανής τα παιδιά της μονάδας παρουσίασαν Χριστουγεννιάτικα τραγούδια και ποιήματα και διασκέδασαν με κλόουν και ταχυδακτυλουργούς. Στα παιδιά δόθηκαν δώρα από τον τηλεοπτικό σταθμό Alpha, που ευγενικά και διακριτικά στηρίζει την προσπάθεια του δύσκολου έργου των Κέντρων Παιδικής Μέριμνας της Ηπείρου, ο οποίος και κάλυψε τηλεοπτικά τη γιορτή, καθώς και από το Δ.Υ.Π.Ε. Ηπείρου. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν εκπρόσωποι του Δ.Υ.Π.Ε. Ηπείρου, στελέχη της Πρόνοιας, εκπρόσωπος της Νομαρχίας και οι τοπικές Αρχές.

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΔΡΥΜΑΔΙΩΤΩΝ

♦ Η Αδελφότητα Δρυμαδιωτών οργανώνει τη συνεστιάση της το **Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2006** και ώρα 9.30 μ.μ. στο Ηπειρωτικό Κέντρο «ΧΑΛΚΙΑΣ ΠΑΛΛΑΣ» στην Αθήνα, οδός Ψαρρών 4, στην πλατεία Καραϊσκάκη, απέναντι από τη στάση «ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΕΙΟ» του ΜΕΤΡΟ τηλέφωνο 210-5234253.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟΥ

♦ Μετά την περσινή μεγάλη επιτυχία που είχε η συνεστίαση-χορός των Ψηλοκαστριτών το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας αποφάσισε ο φετινός ετήσιος χορός μας να γίνει στις **12 Φεβρουαρίου 2206**.

Με το λαϊκό πρόγραμμα για αρχή και το δημοτικό στη συνέχεια πιστεύω ότι θα καλύψουμε τα γούστα όλων όσων μας τιμήσουν με την παρουσία τους.

Και επειδή πέρνει οι εκπλήξεις ήταν πολλές, περιμένουμε και φέτος το Δ.Σ. να μας συναρπάσει με την φαντασία και την δημιουργικότητά του. Καλούμε τους φίλους και συντοπίτες μας να προμηθευτούν έγκαιρα τις προσκλήσεις τους στο τηλέφωνο 6977000966 κ. Αθανάσιο Μπίλη πρόεδρο της Αδελφότητας Ψηλοκάστρου.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΡΟΠΑΙΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΕΡΟΠΑΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

* ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ετήσιος χορός: Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2006 ώρα 12 μεσημέρι
Στο Κέντρο ΠΟΥΛΚΑΣ στο ΛΕΡΒΕΝΙ
Γλέντι με το συγκρότημα των ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ
Πέτρος-Λούκας, Αχιλλέας, Μπάμπης, Πετράκης (εγγονός)

* ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Κοπή πίτας: Κυριακή 21 Ιανουαρίου 2006 ώρα 6 μ.μ.
Στο Κέντρο Γιαννιώτικα κοτόπουλα Λεωφόρος Μεγάλου Αλεξάνδρου

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ

- ♦ Χωρίς ακραία καιρικά φαινόμενα ο Δεκέμβρης που πέρασε
- ♦ Και ήπιος σχετικά ο καιρός τις γιορταστικές μέρες.
- ♦ Μόνο που λίγοι ήταν οι απόδημοι που ήρθαν στα χωριά μας.
- ♦ Είναι και αυτό ένα σημάδι για μελέτη των ...καιρών!

- ♦ Με το τέλος του Δεκεμβρίου μήκαμε στην προεκλογική περίοδο!
- ♦ Και άρχισαν να κυκλοφορούν τα διάφορα σενάρια περί συνδυασμών!
- ♦ Πολλά λέγονται ψιθυριστά για παρασκηνακά συζητούμενα.
- ♦ Και πολλά τα υπεσχημένα από τα προηγούμενα περιμένουν υλοποίηση!
- ♦ Σύντομα θα θγουν οι προθέσεις στο... μείνάνι!

- ♦ Έφυγε και ο τελευταίος στρατιώτης από το Χάνι Δελβινάκι
- ♦ Και έκλεισε ο κύκλος μιας εποχής.
- ♦ Ποιος θυμάται το φυλάκιο, το πόστο-μπλόκο, το έλεγχο!
- ♦ Ποιος θυμάται το καφενείο με την κυρά Αλεξάνδρα;
- ♦ Εκεί ήταν ένα στέκι του μισού Πωγωνίου; που ταξίδευε.
- ♦ Μια ιστορία παλιά που την μοιράστηκαν όλοι οι Πωγωνήσιοι!

- ♦ Δεν ξέρουμε πως θα καταλήξει αυτή η προσπάθεια για τους Εφένδρους.
- ♦ Και ποιά τμήματα θα γίνουν στις περιοχές μας για την καταπολέμηση τηςανεργίας!
- ♦ Σαν ιδέα είναι καλή. Αλλά πού θα βρεθούν νέοι κάτοικοι στην επαρχία μας να ενταχθούν;
- ♦ Σύντομα θα έχουμε νέα. Οι προβλέψεις όμως δεν είναι αισιόδοξες για τα χωριά μας.

- ♦ Ούτε με το κιάλι δεν φαίνεται στον ορίζοντα του Πωγωνίου κάποιος νέος... επενδυτής!
- ♦ Καλά είναι τα προγράμματα και οι ευεργετικοί αναπτυξιακοί Νόμοι!
- ♦ Όμως οι επενδυτές δεν έφθασαν.
- ♦ Ούτε οι Πωγωνήσιοι! Τρομάρα μας που θέλουμε και ανάπτυξη!
- ♦ Πάντως τους... περιμένουμε. Καλοδεχούμενοι!

- ♦ Πλούσια τα ελέη του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» για την Τοπική Αυτοδιοίκηση
- ♦ Και... προεκλογικά!
- ♦ Και δούμε ποια έργα έχουν μελέτες και έγιναν... ώριμα!
- ♦ Και περισσότερο, ποία από αυτά είναι αναπτυξιακά.
- ♦ Να μη γίνουν προεκλογικά και ψηφοθηρικά.

- ♦ Συγκινητικό είναι το ενδιαφέρον του Δημάρχου Δελβινακίου για την τύχη του προσωπικού του αρχείου! Το έγγραψε και στην εφημερίδα του!
- ♦ Στα οκτώ όμως χρόνια της Καποδιστριακής Δημαρχίας του, δεν έδειξε κάποιο ενδιαφέρον για τις εκδόσεις μου.
- ♦ Ούτε παρουσίασε ο Δήμος Δελβινακίου κάποιο έργο για την ιστορία της περιοχής μας ή για την παράδοση
- ♦ Ούτε προκήρυξε κάποιον διαγωνισμό για την συγγραφή έργου σχετικού με την περιοχή μας!

- ♦ Η δική μας χαρά είναι που συμπληρώσαμε τα 18 χρόνια έκδοσης της εφημερίδας μας!
- ♦ Μπαίνουμε στον 19ο χρόνο με ένα έργο προσφοράς στο Πωγωνί.
- ♦ Και έχουμε το κουράγιο να συνεχίσουμε.
- ♦ Και χρέος μας είναι να στείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσοι στάθηκαν δίπλα μας.

K.X.K.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΞΗΡΟΒΑΛΤΙΝΩΝ

♦ Στις 5 Φεβρουαρίου 2006, ημέρα Κυριακή και από ώρα 12.00 το μεσημέρι, σας περιμένουμε όλους στην ετήσια συνεστίαση (χορός) που θα γίνει στο ξενοδοχείο «ΣΤΑΝΑΕΥ» Πλατεία Καραϊσκάκη.

Η εκδήλωση αυτή διοργανώνεται από κοινού με την Αδελφότητα Ποντιακών.

Στην πλατεία Καραϊσκάκη (ακριβώς έξω από το ξενοδοχείο) λειτουργεί σταθμός του «ΜΕΤΡΟ».

Με πατριωτικούς εγκάρδιους χαιρετισμούς

Για το Δ.Σ.

Αδελφότητας Ξηροβάλτου

Ο Πρόεδρος
Σπύρος Χρ. Παπάς

Ο Γενικός Γραμματέας
Ζήσης Κ. Φακατσέλης

Η ΠΙΤΤΑ ΤΩΝ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΩΤΩΝ

♦ Η ΕΝΩΣΗ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΩΤΩΝ θα κόψει την πίττα της στα γραφεία του Συλλόγου την Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2006 και ώρα 11 το πρωί.
Σας περιμένουμε όλους γράφει η πρόσκληση σε Δελβινιακίτες και φίλους.

ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ - ΚΑΒΑ

Κ Ν Σ Τ Ο Υ Λ Α

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094